

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja kommunikatsiooniminister
määrus
terviktekst
01.05.2020
Hetkel kehtiv
RT I, 24.04.2020, 6

Politseiametniku poolt liiklusjärelvalve käigus sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrollimise ulatus ja kord¹

Vastu võetud 15.12.2011 nr 114
[RT I, 22.12.2011, 6](#)
jõustumine 01.01.2012

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
03.07.2013	RT I, 09.07.2013, 1	12.07.2013
28.10.2014	RT I, 31.10.2014, 1	03.11.2014
15.04.2015	RT I, 22.04.2015, 1	25.04.2015
13.10.2016	RT I, 19.10.2016, 1	30.04.2017, osaliselt 22.10.2016
10.08.2017	RT I, 25.08.2017, 6	01.09.2017, määruses on läbivalt asendatud sõna „Liiklusseadus” sõnaga „liiklusseadus” vastavas käändes
30.10.2017	RT I, 01.11.2017, 5	04.11.2017
27.04.2018	RT I, 04.05.2018, 14	07.05.2018
16.04.2020	RT I, 24.04.2020, 1	01.05.2020

Määrus kehtestatakse [liiklusseaduse](#) § 200 lõike 10 alusel.

§ 1. Reguleerimisala ja mõisted

(1) Määrus kehtestab politseiametniku poolt liiklusjärelvalve käigus sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrollimise ulatuse ja korra.

(2) *Erakorraline ülevaatus* on sõiduki ülevaatus ülevaatuspunktis või liiklusregistri andmete täpsustamine Maanteeametis, mille määrab liiklusjärelvalve teostaja, kui esineb liiklusseaduse § 73 lõikes 7¹ nimetatud asjaolu;
[[RT I, 04.05.2018, 14](#)- jõust. 07.05.2018]

(3) *Kommertssõiduk* on mootorsõiduk, mis on kasutatav sõitjateveoks, milles koos juhikohaga on üle üheksa istekoha, ja veose veoks kasutatav mootorsõiduk ja haagis, mille täismass ületab 3500 kilogrammi. Kommertssõiduk on ka T5-kategooria ratastraktor, mida kasutatakse avalikul teel ja mille suurim valmistajakiirus ületab 40 kilomeetrit tunnis.
[[RT I, 25.08.2017, 6](#)- jõust. 01.09.2017]

(4) *Sõidukeeld* on sõiduki kasutamise keelamine liiklusseaduse § 91 lõike 2 punktis 5 toodud alustel.
[[RT I, 31.10.2014, 1](#)- jõust. 03.11.2014]

(5) *Ülevaatuspunkt* on liiklusseaduse § 73 lõike 12 alusel kehtestatud nõuetele vastav mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimise koht.

(6) *Liiklusjärelvalve infosüsteem* on liiklusseaduse §-s 200¹ nimetatud andmekogu.
[[RT I, 09.07.2013, 1](#)- jõust. 12.07.2013]

§ 2. Sõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrollimise üldnõuded

(1) Tehnonõuetele vastavuse kontrollimine peab toimuma kohas ja viisil, mis ei häiri liiklust ega ohusta teisi liiklejaid ning see peab olema võimalikult lühiajaline.

(2) Esmajärjekorras selgitatakse, kas sõidukil esineb selliseid rikkeid või puudusi, mille olemasolul on sõidu jätkamine ohtlik või mis kahjustavad keskkonda.

(3) Jalgratta, tasakaaluliikuri, pisimopeedi ja loomveoki puhul kontrollitakse nende vastavust liiklusseaduses sätestatud nõuetele visuaalselt või mõõtmisega.

(4) Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavust liiklusseaduse ja selle alusel kehtestatud õigusaktide nõuetele kontrollitakse vastavalt käesoleva määruse §-dele 3–5.

(5) Igal kalendriaastal tehakse liiklusjärelvalve käigus tehnonõuetele vastavuse kontrolli mahus, mis moodustab vähemalt viis protsenti kõigist Eestis registreeritud busside, üle 3500-kilogrammiga veoautode ja üle 3500-kilogrammiga täismassiga haagiste koguarvust.
[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

§ 3. Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollimine

(1) Tehnonõuetele vastavuse kontrollimine liiklusjärelvalve käigus (edaspidi *kontrollimine*) peab hõlmama vähemalt ühte järgnevatest tegevustest:

[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

- 1) mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse visuaalne hindamine;
- 2) mootorsõiduki ja selle haagise vastavuse kindlakstegemine liiklusregistri andmetele või esitatud dokumentidele ning mootorsõiduki ja selle haagise tähtaegse tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbimise väljaselgitamine;
- 3) mootorsõiduki ja selle haagise kontrollitaval detailil esineva rikke või puuduse avastamine.

(2) Käesoleva määruse lisades 2 ja 3 nimetatud (S)-tähisega detaile peab kontrollima mõõtevahendi abil, teiste detailide kontrollimisel ei pea mõõtevahendit kasutama, kuid kontrollimise kvaliteedi tõstmise eesmärgil on see soovitatav.

(3) Kui mootorsõidukil või selle haagisel avastatakse kontrollimise käigus rike või puudus, vormistatakse käesoleva määruse lisa 1 ja lisa 2 kohane kontrollkaart. Kui mootorsõidukil ja selle haagisel kontrollimise käigus rikkeid või puudusi ei tuvastatud, tuleb kontrollkaart vormistada juhul, kui sõiduki juht seda soovib.
[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

(3¹) Kontrollitavad mootorsõiduki ja selle haagise osad, seadmed, sõlmed ning varustus jaotatakse järgmistesse valdkondadesse:

- 1) identifitseerimine;
- 2) pidurisüsteem;
- 3) juhtimisseade;
- 4) nähtavus;
- 5) tuled, helkurid ja elektriseadmed;
- 6) veermik ja vedrustus;
- 7) šassii ja sellele kinnituvad osad;
- 8) muu varustus;
- 9) saaste;
- 10) täiendavalt kontrollitavad sõlmed reisijateveoks kasutataval M₂- ja M₃-kategooria mootorsõidukil.

[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

(4) Politseiametnik võib kontrollida üht, mitut või kõiki kontrollkaardile kantud mootorsõiduki ja selle haagise detaile vastavalt käesoleva määruse lisale 3 ja seal esitatud meetoditele.

[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

(5) Mootorsõiduki ja selle haagise detaili kontrollimise, mittekontrollimise ja nõuetele mittevastavuse ning mootorsõiduki ja selle haagise erakorralisele ülevaatusele suunamise, sõidukeelu rakendamise, mootorsõiduki ja selle haagise ning mootorsõiduki juhi või vedaja andmete ning märkuste korral tehakse vastav märge või sissekanne lisa 1 toodud kontrollkaardi selleks ettenähtud lahtrisse. Mootorsõiduki ja selle haagise detaili kontrollimise käigus avastatud käesoleva määruse §-s 4 nimetatud rikke või puuduse korral tehakse vastav märge käesoleva määruse lisa 2 esitatud kontrollkaardi tagaküljele või teisele lehele selleks ettenähtud ruutu. Rikke või puuduse täpsema kirjelduse kohta teeb politseiametnik sissekanne lisa 1 esitatud märkuste lahtrisse.
[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

(6) Kontrollkaart täidetakse elektroonselt liiklusjärelvalve infosüsteemis või paberil. Kui kontrollkaart täidetakse paberil, tuleb selle andmed kanda liiklusjärelvalve infosüsteemi.

[RT I, 09.07.2013, 1- jõust. 12.07.2013]

(7) Paberil kontrollkaart täidetakse vähemalt kahes eksemplaris, millest üks eksemplar antakse kontrollitud mootorsõiduki juhile. Kontrollkaardi elektroonsel täitmisel antakse selle väljatrükk kontrollitud mootorsõiduki juhile.

(8) Kui paberil kontrollkaart täidetakse või trükitakse välja eraldi lehtedel, tuleb need omavahel lehe vasakpoolsel veerisel kokku kinnitada.

(9) Paberil kontrollkaardi kaks eksemplari või elektroonse kontrollkaardi väljatrüki allkirjastavad politseiametnik ja mootorsõidukijuht.

(10) [Kehtetu -RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

(11) Kui mootorsõidukijuht esitab politseiametnikule kontrollkaardi, millest selgub, et mootorsõiduki ja selle haagise teatud detaili on eelneva kolme kuu jooksul kontrollitud ja see vastas nõuetele, siis seda detaili ei kontrollita, kui nimetatud detailil ei ole nähtavat riket või puudust.

(12) Mootorsõiduki ja selle haagise detailil avastatud olulisest või ohtlikust rikkest või puudusest foto või salvestise tegemisel tuleb see lisada liiklusjärelvalve infosüsteemi kontrollitava mootorsõiduki ja selle haagise elektroonse kontrollkaardi juurde.

[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

(13) [Kehtetu - RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

§ 3¹. Erisused kommertssõiduki kontrollimisel

(1) Kommertssõiduki kontrollimisel kontrollib politseiametnik:

- 1) visuaalselt mootorsõiduki või selle haagise tehnonõuetele vastavust;
- 2) viimase kontrollimise kontrollkaarti ja tähtaegse tehnonõuetele vastavuse kontrolli kontrollkaarti või välisriigis liiklusjärelvalve käigus tehtud tehnonõuetele vastavuse kontrolli kontrollkaarti;
- 3) kas varasemal kontrollimisel avastatud rike või puudus on kõrvaldatud.

(2) Kui kommertssõiduki kontrollimise käigus rikkeid või puudusi ei tuvastatud, vormistatakse selle kohta lisa 6 kohane kontrolliakt.

(3) Kontrolliakt täidetakse elektroonselt liiklusjärelvalve infosüsteemis või paberil. Kui kontrolliakt täidetakse paberil, tuleb selle andmed kanda liiklusjärelvalve infosüsteemi.

(4) Paberil kontrolliakt täidetakse vähemalt kahes eksemplaris, millest üks eksemplar antakse kontrollitud mootorsõiduki juhile. Kontrolliakti elektroonsel täitmisel antakse selle väljatrükk kontrollitud mootorsõiduki juhile.

(5) Kui kommertssõiduki kontrollimisel avastatakse ohtlik rike või puudus, mille tõttu rakendatakse sõidukeeldu, või kommertssõiduk ei ole läbinud nõutavat tehnonõuetele vastavuse kontrolli, loetakse selline rike või puudus või sõitmine nõutava tehnonõuetele vastavuse kontrolli läbimise Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1071/2009 artikli 6 lõikes 2 nimetatud raskeks rikkumiseks. Nimetatud raske rikkumise kategooria ja liigi kohta tuleb teha märges liiklusjärelvalve infosüsteemi.

[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

§ 4. Mootorsõiduki ja selle haagise kontrollimisel avastatud rikked ja puudused

Mootorsõiduki ja selle haagise kontrollitavate detailide loetelu, kontrollimise meetodika ning kontrollimisel avastatud rikete ja puuduste loetelu on esitatud käesoleva määruse lisas 3. Avastatud rikked ja puudused jagunevad kolme kategooriasse:

- 1) väheoluline rike või puudus – rike või puudus, mis ei ole oluline ega ohtlik ja mille esinemisel loetakse mootorsõiduk või selle haagis tehnonõuetele vastavaks;
- 2) oluline rike või puudus – rike või puudus, mille esinemine eeldab tehnonõuetele vastavuse kontrolli;
- 3) ohtlik rike või puudus – rike või puudus, mis on otseselt ja vahetult liiklusohtlik või mõjutab keskkonda.

[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

§ 5. Tegutsemine mootorsõiduki ja selle haagise kontrollimisel avastatud rikke või puuduse korral

[RT I, 09.07.2013, 1- jõust. 12.07.2013]

(1) Politseiametnik võib anda mootorsõidukijuhile võimaluse kontrollimisel avastatud rikke või puuduse kõrvaldamiseks kohapeal, kui seda riket või puudust on võimalik kohapeal kõrvaldada. Kui rike või puudus kõrvaldatakse kohapeal, võib liiklusregistrisse kantud mootorsõiduki ja selle haagise või välisriigis registreeritud kommertssõiduki lugeda tehnonõuetele vastavaks. Sellisel juhul ei pea politseiametnik suunama liiklusregistrisse kantud mootorsõidukit ja selle haagist erakorralisele ülevaatusse või välisriigis registreeritud kommertssõidukit põhjalikumale läbivaatusse lähimasse ülevaatuspunkti.

(2) Kui avastatud rike või puudus jääb kohapeal kõrvaldamata või vajab kohapeal kõrvaldatud rike või puudus kahtluse korral täiendavat kontrollimist, on politseiametnikul õigus:

1) olulise rikke või puuduse korral suunata liiklusregistrisse kantud mootorsõiduk ja selle haagis erakorralisele ülevaatusele ning välisriigis registreeritud kommertssõiduk põhjalikumale läbivaatusele lähimasse ülevaatuspunkti;

[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

2) ohtliku rikke või puuduse korral rakendada sõidukeeldu.

[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

(2¹) Kui mootorsõidukil ja selle haagisel on rohkem kui neli riket või puudust samas käesoleva määruse § 3 lõike 3¹ punktidesse 1–10 kuulavas valdkonnas, liigitatakse rikked või puudused järgmisesse ohtlikumasse rikke või puuduse kategooriasse.

[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

(2²) Rikkeid või puuduseid võib liigitada järgmisesse ohtlikumasse rikke või puuduse kategooriasse ka juhul, kui esineb vähemalt kaks riket või puudust samas valdkonnas ning nendest tingituna on sõiduki ohutus halvenenud määral, mis eeldab sõiduki suunamist erakorralisele tehnonõuetele vastavuse kontrolli või sõidukeelu määramist.

[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

(3) [Kehtetu -RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

(3¹) Politseiametnikul on õigus suunata sõiduk liiklusregistri andmete täpsustamiseks erakorralisele ülevaatusele Maanteeametisse, kui sõidukil esineb vähemalt üks järgmistest puudustest:

- 1) registreerimisnumber ei vasta liiklusregistri andmetele;
- 2) VIN-kood või TIN-kood ei ole loetav, on ebatäielik või ei vasta liiklusregistri andmetele;
- 3) telgede arv ei vasta liiklusregistri andmetele;
- 4) istekohtade arv koos juhiga ei vasta liiklusregistri andmetele;
- 5) sõiduk on omavoliliselt ümberehitatud.

[RT I, 04.05.2018, 14- jõust. 07.05.2018]

(4) [Kehtetu -RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

(5) Käesoleva määruse lisas 3 nimetatata, kuid liiklust või keskkonda ohustava muu tehnilise rikke või puuduse avastamise või selle kahtluse korral tuleb politseiametnikul olenevalt rikke või puuduse ohtlikkusest lähtuda käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatust.

[RT I, 09.07.2013, 1- jõust. 12.07.2013]

§ 6. Mootorsõidukil ja selle haagisel avastatud rikkest või puudusest teatamine

(1) Liiklusregistrisse kantud mootorsõidukil ja selle haagisel avastatud olulise või ohtliku rikke või puuduse ning erakorralisele ülevaatusele suunamise ja sõidukeelu rakendamise andmed edastatakse infosüsteemide andmevahetuskäsi kaudu Maanteeametile.

[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

(2) Välisriigi kommertssõidukil olulise või ohtliku rikke või puuduse avastamise andmed edastab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium selle riigi pädevale asutusele, kus kommertssõiduk on registreeritud, ja võib paluda nimetatud sõiduki erakorralisele kontrollimisele suunamist riigis, kus kommertssõiduk on registreeritud.

[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

§ 7. Liiklusregistrisse kantud mootorsõiduki ja selle haagise välisriigis avastatud rikke või puuduse korral erakorralisele ülevaatusele suunamine

(1) Välisriigi pädeva asutuse Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile edastatud kontrollkaardi, selle ärakirja või muus vormis saadetud informatsiooni alusel, kui välisriigi kontrollija on liiklusregistrisse kantud mootorsõidukil ja selle haagisel avastanud rikke või puuduse, mille tõttu rakendati sõidukeeldu või kui välisriigi pädev asutus on esitanud palve suunata mootorsõiduk ja selle haagis erakorralisele ülevaatusele, edastab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium sellekohase teate Maanteeametile.

(2) Maanteeamet võib lugeda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teates sisalduva mootorsõiduki ja selle haagise kehtivatele tehnonõuetele mittevastavaks ja suunata mootorsõiduk ja selle haagis erakorralisele ülevaatusele.

(3) Teate mootorsõiduki ja selle haagise kehtivatele tehnonõuetele mittevastavuse ja erakorralisele ülevaatusele suunamise kohta saadab Maanteeamet mootorsõiduki ja selle haagise omanikule või kasutajale kirjalikult vähemalt viie tööpäeva jooksul rikkumisalase teate saamisest.

§ 8. Mootorsõidukite ja nende haagiste kontrollimiste ja nendel avastatud rikete ja puuduste aruandlus

Vastavalt liiklusjärelvalve infosüsteemi andmetele esitab Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/47/EL, milles käsitletakse liidus liiklevate ärilisel otstarbel

kasutatavate sõidukite tehnokontrolli ja -ülevaatust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ (ELT L 127, 29.04.2014, lk 134–218), artiklis 20 sätestatud tähtajaks Euroopa Komisjonile direktiivi 2014/47/EL V lisa kohase aruande.
[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

§ 9. Varasema õigusakti kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 10. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2012. aasta 1. jaanuaril.

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/47/EL, milles käsitletakse liidus liiklevate ärilisel otstarbel kasutatavate sõidukite tehnokontrolli ja -ülevaatust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ (ELT L 127, 29.04.2014, lk 134–218).

Lisa 1 Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuetele vastavuse kontrollkaart
[RT I, 24.04.2020, 1- jõust. 01.05.2020]

Lisa 2 Kontrollitavate detailide loetelu
[RT I, 24.04.2020, 1- jõust. 01.05.2020]

Lisa 3 Mootorsõiduki ja selle haagise kontrollitavate detailide loetelu, kontrollimise meetoodika ning kontrollimisel avastatud rikete ja puuduste loetelu
[RT I, 04.05.2018, 14- jõust. 07.05.2018]

Lisa 4
[Kehtetu - RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]

Lisa 5 Liiklusregistri andmeväljade kontrollimine liiklusjärelvalve käigus
[Kehtetu – RT I, 04.05.2018, 14- jõust. 07.05.2018]

Lisa 6 Kommertssõiduki kontrolliakt
[RT I, 25.08.2017, 6- jõust. 01.09.2017]